

Nº18 GENER- ABRIL 2023

parc natural
del montgó

Montgó

INFO quadrimestral del Parc Natural del Montgó

Contingut:

Comunicació i divulgació.

- Campanyes informatives d'us públic

1

Manteniment i conservació

- Treballs de millora de l'Accesibilitat al Parc
- Treballs de millora i manteniment de la Cova Tallada.
- Colaboració xarxa bioclima CIDE

3

4

5

Educació ambiental i interpretació

- Projecte de "Ciencia ciudadana"
- Activitats per als visitants

6

7

Notícies

8

- Compromeso2
- Prospecció Arna del Boix
- Registre de vies d'escalada
- 2ª fase projecte control de senglars i millora de biodiversitat.
- Escolítids al Racó del Bou
- Millores al gestor de reserves de la Cova Tallada

Paraules

11

Gossos, Convivència i Civisme en un Montgó per a tots

És evident que els gossos són companys, ajudants, ens alegren la vida, milloren el nostre estat d'ànim i la nostra salut en general. A la societat urbana actual ocupen ja un lloc important i són cada vegada més presents a les nostres vides, en alguns casos de manera molt important.

Tot i que la majoria de propietaris de gossos actuen cívicament i recullen els excrements dels seus amics peluts als carrers i jardins dels nostres pobles i ciutats, sembla que no passa el mateix en àrees naturals. Evidentment els excrements de les nostres mascotes al camp o a la muntanya es poden considerar una cosa natural i a nivell ecològic no suposa un problema per al medi.

Però per altra banda en zones d'alta aflluència o properes a àrees urbanes, com passa al Montgó, especialment als primers trams de camins d'accés al Parc Natural, l'acumulació d'excrements als camins i sendes suposa un problema per a la resta de usuaris, atès la mala olor que et rep i el "regalet" que pots emportar-te enganxat.

En general en zones naturals cal evitar que les deposicions s'acumulin als camins i sendes, retirant el gos del lloc o si no retirant la deposició amb ajuda d'algun pal o branca.

**ET PORTES EL GOS AL MONTGÓ?
NO DEIXES REGALET ALS ALTRES!!**

Comunicació i divulgació

També, darrerament estan proliferant els excrements embolicats en bosses de plàstic, amb el problema afegit que ja no es poden descompondre i augmentem la contaminació per plàstics als entorns naturals. Entenem que aquest tipus de pràctica és habitual en zones urbanes i demostren una sensibilitat i civisme per part dels usuaris, però en el medi natural suposa un problema seriós de residus.

Cal entendre que a les zones urbanes disposem d'equipaments propis d'aquestes zones com papereres, voreres, il·luminació, recollida d'escombraries, neteja de carrers, etc, mentre que a les zones naturals, precisament perquè continuïn sent naturals, cal evitar aquest tipus d'actuacions i per tant no té gaire sentit introduir una pràctica com la recollida amb la borsa si finalment suposarà un problema més que una solució.

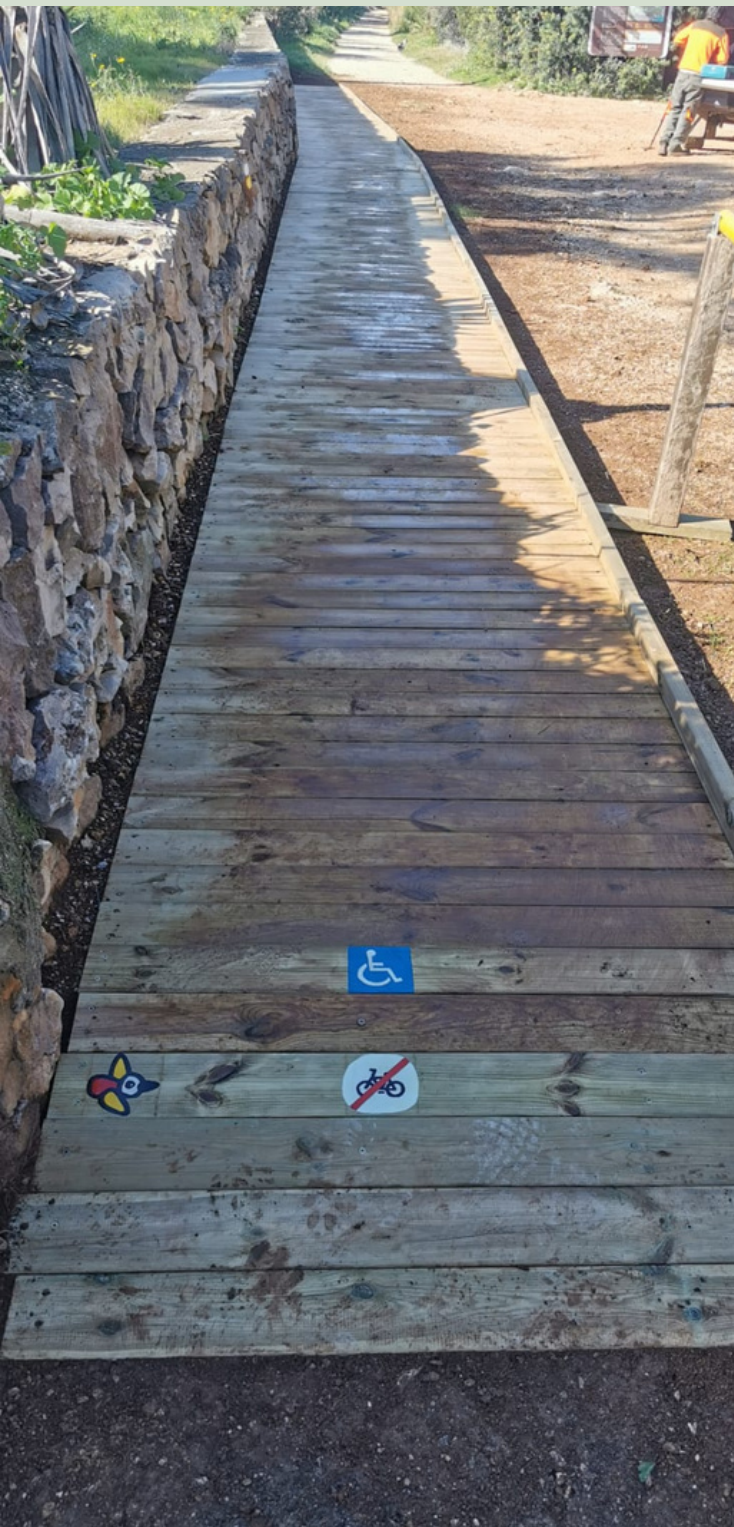
Pensem que aquest problema ve, sobretot per desconeixement per part dels usuaris, i per això s'iniciarà una campanya de comunicació i informació mitjançant díptics i cartelleria en comerços i negocis com a clíniques veterinàries, botigues d'animals i perruqueries de Dènia i Xàbia .

Entre tots podrem gaudir d'un parc natural més acollidor i agradable. Moltes gràcies!

Manteniment i Conservació

Treballs de millora de l'accessibilitat a la ruta n°8. Area recreativa-Molins

Dins dels continus treballs que duem a terme a la zona del àrea recreativa del Cap de Sant Antoni per a la millora de l'accessibilitat, enguany ens hem proposat un repte encara major.

La idea es intentar adaptar un tram del camí del quarter de manera que siga accessible per a persones en problemes de mobilitat reduïda. Ja es feren a gener de l'any passat alguns treballs prèvis de eliminació de pedres i grava a aquest tram, que aniria des de l'Area Recreativa uns 500m endins del Camí del Quarter.

Enguany, hem treballat en l'eliminació de clots creats per les plujes i hem afegit una pasarela de fusta per accedir a l'inici de la ruta n°8, de manera que siga més senzill l'accés de manera autònoma a les cadires de rodes.

Manteniment i Conservació

Treballs de millora i manteniment a la Cova Tallada

Un any més i prèviament al començament de la regulació de la Cova Tallada hem escomés treballs de millora de aquesta zona per facilitar la seua conservació.

Cal destacar l'adaptació del antic embarcador de la Cova per a les barques que treïen la pedra, per al seu us per part dels caiacs que visiten ellloc, i que amb anterioritat ocupaven pràcticament tota la llacuna interna.

Aquesta proposta va ser aprovada a la Junta Rectora de l'any 2022 i a la Comisió d'Us Públic del Parc.

Per una altra banda s'ha reforçat la senyalització al tram final d'entrada a la Cova i al voltant del forat superior que cau dins la Cova i que ja disposava de malla metàlica per previndre caigudes. A més s'ha millorat la seguretat en el tram de baixada final afegint punts de recolzament per als peus

Manteniment i Conservació

Col·laboració del Parc amb el CIDE al projecte Xarxa Bioclima

La Xarxa de Seguiment de la Biodiversitat, Xarxa Bioclima, és una iniciativa pública que pretén estudiar la resposta de la biodiversitat davant del canvi climàtic, en diversos ecosistemes terrestres típics del territori valencià. Per això, l'any 2020 es van establir unes 52 parcel·les d'observació permanent, majoritàriament ubicades a Parcs Naturals. En aquestes parcel·les es recullen dades de temperatura i es fan uns inventaris exhaustius de la flora i el seu estat.

Aquest passat any 2022 es va organitzar una reunió al CIEF amb els Parcs Naturals implicats en aquest projecte per sol·licitar la col·laboració d'aquells que ho desitjessin per a recopilar a més, informació sobre l'estat fenològic d'algunes espècies concretes de flora al llarg de l'any, i de aquesta manera complementar les dades adquirides.

Enguany, al 2023 hem començat amb la col·laboració activa amb el CIDE. Al gener van venir tècnics del mateix per, en conjunt amb el personal del Parc, seleccionar la zona per fer l'estudi de la fenologia i les possibles espècies, així com per explicar el funcionament del recol·lector de dades de temperatura i la presa de dades florístiques.

Des de llavors, amb una periodicitat mensual es recopilen les dades de fenologia i es revisa el bon estat de la parcel·la.

Gràcies al CIDE per permetre'ns col·laborar en aquest projecte tan important per al futur!

Educació ambiental

Aquest primer quadrimestre del any hem aconseguit traslladar la nostra inquietud per la natura i els valors del Montgó com a eina educativa a 1927 menors en la seua gran majoria a través de xarrades i visites posteriors de centres educatius amb els que treballem els nostres projectes d'educació ambiental pero volíem destacar el següent:

2 ed "Ciencia ciutadana" amb l'IES Antoni Llidó i l'IES Sorts de la Mar.

Aquest quadrimestre hem continuant amb el projecte de recopilació de dades florístiques realitzat amb els departaments de biología dels dos institut esmentats i amb els alumnes de 4º de Eso i 1º de batxillerat.

Com tots el anys la estructura del projecte consisteix en :

- Reunions prèvies amb el professorat
- Xerrada a l'institut relatiu al projecte, als Incendis a la Mediterrània i a la regeneració post incendi.
- Jornada de "Visu" de flora, amb diapositives i mostres de la flora més comú a la zona.
- Visita a la zona d'estudi i realització dels inventaris de flora.

Com a novetat afegirem una última jornada de presentació de resultats i ensenyament de mètodes de càlcul de la biodiversitat

Enguany cal destacar que, donat que ja tenim dos anys de dades, a més de realitzar càlculs de biodiversitat entre les parcel·les dels dos intitus, podrem fer una xicoteta comparació sobre la variabilitat d'un any a un altre.

Interpretació del Patrimoni

Activitats organitzades per als visitants

Pel que fa a activitats obertes que organitzem des del Parc Natural. Durant el primer quadrimestre s'han realitzat les següents:

- FEBRER: Com a tots els anys les eixides per a celebrar el Dia de l'Arbre van ser tot un èxit, de nou l'excursió als arbres monumentals i la plantació de bellotes al Camí de la Colònia es plenaren de gent que volia col·laborar amb el Parc i conèixer els nostres amics el arbres..

- MARÇ: El dia mundial de l'aigua visitarem la Cova de l'Aigua i els penya-segats de la vessant nord del Montgó per conèixer la relació entre el paisatge Càrstic i l'aigua. En col·laboració amb l'Ajuntament de Dénia organitzarem la "1a jornada de neteja al Montgó, amb 55 voluntaris.

- ABRIL:

Per a Pasqua organitzarem una visita interpretativa amb el Catamará de la empresa de Marca Parcs Naturals "Mundomarino" per a conèixer la riquesa de la Reserva dels Fons Marins del Cap de Sant Antoni.

I per a finalitzar el més i celebrar la primavera, ferem una visita botànica a les praderies de plantes anuals que trobem a la banda de dalt del massís del Montgó, a una ruta esgotadora pero molt gratificant per la seua bellesa

COMPROMESO2

El Parc natural del Montgó ha aconseguit la certificació del ministeri dins del projecte COMPROMESO2 amb la presentació del Càlcul de la seua petjada de carboni.

D'ara en endavant, el treball es centrarà en l'anàlisi de l'empremta, en la posada en marxa de les accions per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle de cadascun dels equipaments del parc i en la comunicació.

No es troben indicis d'arna del boix a les poblacions del Parc.

Els educadors ambientals i la brigada del Parc han fet la tasca de inspeccionar les poblacions de boix del Parc, recorrent els penya-segats de la vessant nord, per buscar algun indici de l'arna del boix, plaga introduïda des d'asia i que ha ficat en perill a les poblacions d'aquesta planta per tota Europa.

La població rara i relictica que tenim al Montgó de boix pareix, de moment, lliure d'aquesta papallona y els seus voraços cucs

Registre de les vies d'escalada a la Cova Ampla de Xàbia

Al Parc natural, l'únic lloc a on es permeteix l'escalada en la seua modalitat de escalada clàssica, es a la zona de la Cova Ampla de Xàbia. En esta zona hi han unes vies històriques equipades des de els anys 90 i son les úniques permeses amb equipació donat que son anteriors a l'aprobació de la normativa del Parc.

Per a poder fer el seu manteniment bàsic i per evitar la possible aparició de noves vies, el Parc Natural, junt el col·lectiu local d'escaladors usuaris d'aquestes vies, prengueren la decisió de fer un inventari de les mateixes, amb el seu nom i registre fotogràfic.

Des de el Parc Natural volem agrair al col·lectiu d'escaladors la seua ajuda i col·laboració en aquesta tasca.

Segon fase del projecte de control de senglars als Parcs Naturals per millora de la biodiversitat.

El passat 22 de febrer el Servei de cacera de la Conselleria es reuní de nou amb col·lectius interessats en aquest projecte per a presentar els resultats de l'estudi de fototrampeig fet al Parc Natural per determinar la densitat de senglars al mateix. A banda de determinar la presència del senglar, també ha estat un treball molt productiu per a poder fer detecció i seguiment de altres espècies de animals presents al Parc, com la gineta, la rabosa, o , per desgràcia els gats.

Una vegada determinada la elevada densitat de senglar al parc, i les zones més afectades, es ficarà en marxa la segona fase d'aquest projecte, que es la el·laboració de mesures per a poder reduir aquesta densitat, mitjançant l'us de gàbies i trampes o amb la col·laboració dels caçadors locals.

Treballs d'eliminació d'escolítids a les masses de pinar del Parc.

Els escolítids son uns escarabats i les seues larves s'alimenten de fusta. Algunes espècies en concret de fusta de pi. Formen part de l'ecosistema natural de les pinades i poden arribar a secar els pins a on creixen. Normalment els pins afectats solen ser els més debils o malalts de les masses forestals, exercint un efecte de sanejament i selecció de pins en circumstancies normals.

El que passa es que despres de un tractament forestal important, els adults son atrets pels efluvis de la resina de les restes de troncs tallats i branques i l'afecció pot ser més virulenta.

Aixó ha ocorregut a la zona del racó del Bou on l'any passat es va fer un tractament forestal sobre la pinada prou important.

Enguany el Servei de Sanitat Forestal ha fet un repàs de la zona per eliminar els pins afectats per estos escarabats i reduir la seua afecció.

Comença la regulació a la Cova Tallada amb millores a la pàgina de reserves.

Enguany 2023 la temporada de la Cova tallada s'ha iniciat a principi de març, donat en que coincideix amb les festes de setmana santa.

Volem destacar la millora en el gestor de reserves per a la seua visualització a dispositius mòbils, el que era una demanda dels usuaris molt important.

Balcó de "Elca" la casa de Francisco Brines amb el Montgó i Segaria al fons

Francisco Brines
ELCA Y MONTGÓ (a Angelika Becker)

La tenebrosa muerte de los naranjos
deja ciegos mis ojos;
anaranjada y seca, sale la luna
detrás de un mar de plomo.
Lejana, la montaña respira un aire
azul; la moja el mar,
en él descansa. Y así la sombra cae,
desde siglos, sobre el dolor de su dureza.
Abren los párpados las casas,

se enciende la ladera, tembloroso
añora el corazón seres que desconoce;
y al recuerdo regresan otros seres

Invisible, un aire de jazmín
penetra en mi camisa, de mi carne separa
leve sudor; y ese polvo soplado
se ha perdido en la noche,
sorda sepulcra de mi tiempo.

Fue el día piadoso,
y a la tierra gastada, agradecido,
miro con buen amor.

Redacció: Equip Tècnic de la Unitat de Gestió del Parc Natural del Montgó
Generalitat Valenciana. Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural
Camí de Sant Joan nº1. Finca del Bosc de Diana. C.P.:03700. Dénia. Alicante.
Telf.: 966 467 155 / 679 196 461
E-mail: parque_montgo@gva.es ; web: <http://parquesnaturales.gva.es>

**GENERALITAT
VALENCIANA**

parc **natural**
del **montgó**

